gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: 20 december 2022
Registratiekenmerk	: 202260409
Gemeentebladnr.	: 2022/116
Afdeling opsteller	: Bestuurszaken
Naam opsteller	: Fons Castermans
Bereikbaar onder	: 0613739237, fons.castermans@brunssum.nl
Portefeuillehouder	: Burgemeester Wilma van der Rijt
Raadsvergadering d.d.	: 7 februari 2023
Uiterlijke datum	: 7 februari 2023

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Financiering viering 70 jaar NAVO-hoofdkwartier (1953-2023)

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

In 2023 viert het NAVO-hoofdkwartier in Brunssum, Allied Joint Force Command (JFC) Brunssum, het 70-jarig bestaansfeest.

Het hoofdkwartier werd, onder de naam AFCENT, in de zomer van 1953 opgericht in Fontainebleau, nabij Parijs, Frankrijk. In 1966 trad Frankrijk uit (de militaire tak van) de NAVO en werd gezocht naar een nieuwe locatie voor het hoofdkwartier. In 1967 vestigde AFCENT zich in Brunssum. Sinds 2004 draagt het de naam Joint Force Command (JFC).

In 2017 vierden NAVO en de gemeente Brunssum de 50e verjaardag van de verhuizing van de NAVO naar een nieuw hoofdkwartier in Brunssum. Het 70-jarig bestaan in 2023 verwijst dus naar de oorspronkelijke oprichting van het hoofdkwartier in Frankrijk, in 1953.

Het NAVO-hoofdkwartier wil, samen met de gemeente, de 70-jarige mijlpaal herdenken met een feestprogramma waarin het accent ligt op het vieren en versterken van de verbondenheid tussen de internationale NAVO-gemeenschap en de lokale gemeenschap in Brunssum/Limburg.

De viering van 70 jaar NAVO is een aanleiding om een gecombineerd Veteranen/NAVO-monument te onthullen tijdens hetzelfde weekend waarin de activiteiten in het kader van 70 jaar NAVO worden georganiseerd.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Voor de organisatie van de viering van het 70-jarig bestaansfeest is in de Programmabegroting 2023 geen voorziening opgenomen. Het voorstel is om voor de financiering middelen beschikbaar te stellen vanuit de Algemene Reserve.

3. **Gewenste situatie (WAT?**

a. Wat willen we bereiken?

De gemeente Brunssum hecht veel waarde aan een goede relatie met het NAVO-hoofdkwartier in Brunssum en met de mannen en vrouwen (en hun gezinnen) die daaraan zijn verbonden.

Het coalitieakkoord 2022-2026 zegt hierover dat dit "niet alleen [is] vanwege de economische impact die van de basis uitgaat, maar ook omdat van ons als gastgemeente mag worden verwacht dat we er alles doen om de JFC-medewerkers en hun familie zich thuis te laten voelen in onze gemeente en te betrekken bij onze samenleving".

Een goede onderlinge verstandhouding ligt ook aan de basis van onze ambities om de intentieovereenkomst uit 2019 met JFC verder te concretiseren en uit te voeren, en om het doel van 'Internationalisering' vanuit de Centrumvisie-aanpak verder vorm te geven.

gemeente Brunssum

Een van de vormen waarin we de goede relaties tussen NAVO en gemeente vieren, zijn de gezamenlijk georganiseerde 'familie-evenementen'. Dat gebeurde in 2007 voor het eerst, bij de viering van 40 jaar NAVO in Brunssum. In 2017 gebeurde dat opnieuw, bij de 50e verjaardag van de NAVO in Brunssum, en in 2019 bij de herdenking van 75 jaar bevrijding van Brunssum. Deze evenementen hebben inmiddels de naam 'Family Day' gekregen. Ze waren steeds een groot succes, met bezoekersaantallen van naar schatting tussen de 8.000 en 10.000.

Naast vieren van een family Day stellen wij ook aan u voor deze kans aan te grijpen voor de realisatie van een gecombineerd NAVO / Veteranen monument.

Het idee is om een witte anjerperkje te realiseren, afgebakend door een zitbank van graniet. Deze zitbank is langer en duurzamer dan het voorheen beoogde zitbankje. Daarnaast wordt er een kunstwerk van cortenstaal gemaakt, waarbij duidelijke de internationale insteek wordt verbeeld. Dit bijeen vormt een mooi monument voor de NAVO en Veteranen.

Het monument krijgt een prominente, zichtbare plek in het Vijverpark. Het is daarmee een waardevolle toevoeging aan de jaarlijkse activiteiten en herdenkingen, waaronder de Dodenherdenking op 4 mei. Het monument biedt een blijvende waardering ter ere van veteranen en de NAVO. Daarnaast draagt het niet alleen bij aan het historisch besef, maar ook het besef van wereldwijde conflicten heden ten dage. Vrede en vrijheid zijn belangrijke zaken om na te streven. NAVO en Veteranen wereldwijd hebben zich ingezet voor onze vrede en vrijheid.

De realisatie van het monument staat in principe los van de activiteiten in het kader van de viering van 70 jaar NAVO-hoofkwartier. Maar het staat buiten kijf dat de Family Day het uitgelezen moment is om de onthulling van dit monument vorm te geven.

De kosten hiervan worden geraamd op ca. € 20.000,00. Dit monument willen wij als gemeente Brunssum aanbieden aan NAVO en veteranen welke derhalve niet meedelen in het eerdere overzicht waarin de 50/50 basis is afgesproken.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr. 202260424)
Besluit Projectopzet en financiering

2. traject tot dusverre
Het idee om in 2023 voor de vierde keer een Family Day te organiseren, is afkomstig van het NAVO-hoofdkwartier. Sinds september 2022 zijn gemeente en NAVO-hoofdkwartier hierover in gesprek, in voorbereiding op de daadwerkelijke organisatie van de dag. Daarbij is de wens uitgesproken om, net als voorgaande edities, de Family Day 2023 te organiseren op basis van een 50/50 verdeling van de kosten tussen gemeente en JFC Brunssum, als uitdrukking van een gelijkwaardig commitment aan de doelstellingen van het evenement.

3. rol/ bevoegdheden college van B en W
Uitvoering geven aan de projectopzet die aan de basis ligt van de viering van het 70-jarig bestaansfeest, in de vorm van een gezamenlijke (NAVO/gemeente) projectgroep en een ambtelijke werkgroep.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)
Coalitieakkoord 2022-2026.
Intentieovereenkomst JFC/gemeente (2019)
Centrumvisie gemeente Brunssum.

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?
Zie hierboven, onder 4.

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

De kosten van de Family Day 2023 worden geschat op 80.000 euro (zie toelichting hieronder). Op basis van een 50/50 verdeling betekent dit een bijdrage van 40.000 euro voor de gemeente. Daarbij komen nog eens 5.000 euro voor de voorgestelde productie van een documentaire over de relatie tussen de NAVO en Brunssum door de jaren heen. Daarmee bedragen de totale kosten voor de gemeente Brunssum 45.000 euro (zie hieronder voor een nadere toelichting op de geschatte kosten).
Gemeente en JFC dragen ieder hun aandeel in de kosten door in de aanloop naar het evenement eigen leveranciers in te zetten en de facturen uit ieders eigen budget te betalen. Na afloop van het evenement vindt dan een eindafrekening plaats, waarbij door verrekening uiteindelijk een 50/50 verdeling van de totale kosten plaatsvindt. Ervaring uit het verleden leert dat in de praktijk de gemeente, vanwege bestaande contacten met leveranciers, de meeste voorschotten betaalt, waarna JFC het ontstane verschil bijpast.
In de begroting voor het jaar 2023 is geen rekening gehouden met deze uitgaven van in totaal 65.000,- euro (€ 40.000,- evenement, € 5.000,- documentaire, € 20.000,- monument). Voorgesteld wordt om dit bedrag te onttrekken aan de algemene reserve.

c. Argumenten en overwegingen

De Family Day 2023 is in de opzet bedoeld als een laagdrempelig evenement voor iedere inwoner van Brunssum, jong en oud, en voor de circa 1.100 gezinnen van de mannen en vrouw die verbonden zijn aan de NAVO-basis. Om die reden is nagenoeg het gehele programma 'gratis' voor bezoekers. Het accent in het programma ligt op ontmoeten en samenzijn, in een ongedwongen festivalsfeer in een open omgeving die gevormd wordt door het Vijverpark en het Lindeplein (met mogelijk ook invulling van programmaonderdelen in het Openluchttheater).

Hieronder een korte beschrijving van het programma. Dit is vooralsnog in conceptvorm omdat veel details nog nader moeten worden uitgewerkt. Ook de tijden zijn bij benadering.

Programma

De Family Day vindt plaats op vrijdag 23 juni 2023.

De ochtend biedt een programma in de Brikke Oave, van 10 tot 12 uur. Tijdens dit ochtendprogramma vinden er lezingen, debatten en filmvertoningen plaats over de geschiedenis, taken en plek van de NAVO, en van de decennialange relatie tussen de NAVO en Brunssum/Limburg.

Het ochtendprogramma wordt afgesloten met een militaire parade op het Lindeplein, tussen circa 12 en 13 uur.

Vanaf 13 uur vindt in het Vijverpark een festival plaats, met demonstraties van militaire disciplines, sport en spellen, infostands en NAVO-stands waar de landen zich presenteren die op de Brunssumse basis zijn vertegenwoordigd. Vanaf een groot podium vinden de hele middag en avond muziekoptredens plaats, vooral door lokale talenten. Het muzikale programma wordt afgesloten met een optreden van een grote militaire band. Einde is voorzien voor circa 22 uur.

Tevens bestaan er plannen voor een programma-onderdeel waarbij het hoofdkwartier bezocht kan worden door inwoners van Brunssum. Vanwege geldende veiligheidsmaatregelen wordt gekeken naar de mogelijkheid om dit te doen via rondritten met een bus. Ook dit programma-onderdeel wordt nog nader uitgewerkt.

Op de avond vóór de Family Day, op donderdag 22 juni 2023, vindt er een receptie en diner in besloten kring plaats, voor bestuurders en gezagsdragers uit militaire en civiele kringen. Deze netwerkbijeenkomst vindt (waarschijnlijk) plaats op locatie van de NAVO-basis en is voor een select gezelschap, bedoeld om ook op de hoogste niveaus de banden tussen de NAVO enerzijds en Nederland anderzijds aan te halen.

Begroting

Om dit programma mogelijk te maken, wordt de volgende financiering voorgesteld:

Donderdag 22 juni 2023		
Receptie / diner	VIPs en VVIPs	€ 10.000,-

Vrijdag 23 juni 2023		
Lezingen/voorstellingen in Brikke Oave	algemeen publiek	€ 10.000,-
Parade Lindeplein	algemeen publiek	€ 5.000,-
Festival Vijverpark	algemeen publiek	€ 40.000,-

Algemeen		
Beveiliging / communicatie / onvoorzien	---	€ 15.000,-
Totaal		€ 80.000,-

Op basis van deze begroting en een verdeling van de kosten op 50/50 basis bedraagt het aandeel van de gemeente Brunssum maximaal € 40.000,-.

Aanvullend is het voorstel dat de gemeente een documentaire produceert die de relatie tussen de NAVO-basis en de gemeente Brunssum door de jaren heen in beeld brengt. Daarvoor verzamelen we historisch beeldmateriaal en interviewen we getuigen en deskundigen die de ontwikkelingen rondom de aanwezigheid van de NAVO-basis (eerst als AFCENT en later als JFC) in onze gemeenschap van duiding en kleur voorzien.

d. Opties en keuze

De aanwezigheid van de NAVO-basis biedt Brunssum grote potenties op diverse vlakken: economisch, ruimtelijk, sociaal... Potenties waaraan zowel de NAVO als de gemeente in de komende jaren nader invulling willen geven.

Om die ambities te laten welslagen, is het belangrijk dat die onderlinge vriendschap bij tijd en wijle ook letterlijk wordt 'gevierd'. Een moment waarop het glas wordt geheven, in dankbaarheid terug blikkend op een gedeeld verleden, en met uitgesproken verwachtingen vooruitkijkend naar een gezamenlijke toekomst.

Allied Joint Force Command Brunssum heeft de gemeenschap van Brunssum uitgenodigd om samen een mijlpaal te vieren in het bestaan van het hoofdkwartier. Een mijlpaal die ook óns aangaat, juist vanwege de nauwe verbondenheid tussen onze gemeenschappen en de wens om die verbondenheid in de komende jaren uit te breiden naar samenwerking op nieuwe terreinen.

De Family Day 2023 is een uitgelezen kans om de waarde van die samenwerking, en daarmee de betekenis van de NAVO voor de toekomst van Brunssum, bevestigend te benadrukken.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

gemeente Brunssum

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2022/116
Afdeling : Bestuurszaken
Registratiekenmerk : 202260409

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2022/116;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 20 december 2022, afdeling Bestuurszaken;

Besluit:

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van maximaal 65.000 euro ten behoeve van de cofinanciering van de viering van het 70-jarig bestaansfeest van het NAVO-hoofdkwartier, de realisatie van een documentaire én een NAVO-/ Veteranenmonument in het Vijverpark ten laste van de Algemene Reserve;
2. Over te gaan tot vaststelling van bijliggende 4e begrotingswijziging 2023 waarmee het benodigde budget ad € 65.000,- beschikbaar wordt gesteld.

21 maart

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van ~~7 februari~~ 2023.

De Raad vernoemd,

Voorzitter

Griffier